

Schoolgids

Bartiméusschool SO Lochem

schooljaar 2021-2022

Bartiméus
speciaal onderwijs

Stichting Bartiméus Sonneheerdt is dé expertiseorganisatie in Nederland op het gebied van leven, leren en werken met slechtziendheid of blindheid (en eventueel bijkomende beperkingen) voor alle mensen met een visuele beperking en iedereen die professioneel of persoonlijk bij hen betrokken is. Stichting Bartiméus Onderwijs is onderdeel van Bartiméus en maakt deel uit van de klantgroep Kind en Jeugd.

Naast onderwijs voor leerlingen die slechtziend, blind of meervoudig visueel beperkt zijn geeft Bartiméus ook ambulante onderwijskundige begeleiding op andere scholen en ambulante begeleiding thuis.

Wanneer functioneren met een visuele beperking tot vragen leidt, is Bartiméus beschikbaar voor antwoorden en persoonlijk deskundig advies. Zodat iemand die blind of slechtziend is het leven kan leiden dat bij hem of haar past.

Want uiteindelijk gaat het niet om hoeveel procent je ziet.
Het gaat om hoeveel procent je leeft.
Bartiméus gaat voor 100% leven.

Bartiméus werkt vanuit een christelijke visie en staat open voor alle cliënten, ongeacht hun levensbeschouwing.

Tot Bartiméus' taken behoren eveneens diagnostiek, wetenschappelijk onderzoek, deskundigheidsbevordering en het verder ontwikkelen van dienstverlening en onderwijs.

Inleiding

De Bartiméusschool (SO Lochem) is een school voor kinderen met een visuele beperking in de basisschoolleeftijd. Uw kind krijgt er alle ruimte zich te ontplooien en wordt gestimuleerd te laten zien wat het kan. Uw dochter of zoon leert zijn zelfstandigheid en zelfredzaamheid te vergroten om zich vrij bewegen in de maatschappij. Zo nodig met hulp van aangepaste omgeving, materialen of extra begeleiding.

Deze schoolgids is bedoeld om (toekomstige) ouders en andere geïnteresseerden een kijkje te geven in het reilen en zeilen van de Bartiméusschool. Om ervoor te zorgen dat u gemakkelijk de informatie vindt die u zoekt, bestaat de gids uit twee delen:

Algemene en praktische informatie

In dit algemene deel beschrijven we onze school en de manier waarop we onderwijs bieden vanuit het beleid voor meerdere schooljaren, zoals:

- onderwijsprogramma en lestijden
- contactmomenten ouders/verzorgers
- vervoer, verlof en verzuim

Jaarlijks supplement

Daarnaast is er een supplement voor ouders die al een kind op school hebben. Daarin staat de praktische informatie die betrekking heeft op de organisatie van het betreffende schooljaar, zoals:

- groepsindeling en bemensing van de groepen
- jaarkalender met daarop de geplande schoolactiviteiten
- informatie over de ontwikkeldoelen en kwaliteitszorg

Vragen? Wij beantwoorden ze graag!

Stel ze telefonisch via 0573 – 289 020 of per mail.

Persoonlijk kennismaken? Dat kan uiteraard ook. U bent van harte welkom voor een vrijblijvend gesprek en/of rondleiding.

Hartelijke groet,
Team Bartiméusschool / SO Lochem

'Ik doe mee!'

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Algemene en praktische informatie.....	3
Jaarlijks supplement.....	3
Vragen? Wij beantwoorden ze graag!	3
1. Ons onderwijs.....	9
Gewoon waar dat kan, speciaal waar nodig	9
Onderwijs van groep 1 tot en met 8	9
Expertise	10
Groepsindeling.....	10
Themagericht onderwijs Projecten.....	11
Vakken die leerlingen krijgen.....	12
Kinderen volgen via leerlingvolgsystemen	12
In-, door- en uitstromen leerlingen	14
2. Contactmomenten ouders	17
Contact via Parro	17
Website	17
Gezamenlijke activiteit.....	17
Ouderontmoeting	18
3. Samenstelling team & leerlingenraad.....	19
Teamleden en hun rol.....	19
Leerlingenraad.....	20
4. Praktische informatie	22
Gym(kleding)	22
Lesrooster.....	23
Lestijden	23
Lunch	23
Ouderbijdrage	23
Schoolkamp en schoolreis	24
(Taxi)vervoer	24
Tussendoortjes en traktaties	24
Verlof aanvragen	25
Website & film SO	25

Ziek of afwezig calamiteit buiten schooltijd	25
Zindelijkheid	25
5. Leerlingondersteuning	27
Zorg tijdens onderwijs en extra ondersteuning	27
Commissie van Leerlingondersteuning (CVL)	27
Ondersteuningsstructuur.....	27
(Para)Medisch	27
Oogarts	27
Arts.....	28
GGD-arts	28
Medicijnen en medische handelingen	28
Therapieën onder schooltijd	28
6. Reglementen en regelingen	30
Bescherming persoonsgegevens	30
Foto's en video-opnamen	30
Incidenten.....	31
Klachten	31
Schorsing en verwijdering	32
Sociale veiligheid	32
Specifieke begeleidingsmogelijkheden thuis.....	33
Verzuim	33
Bijlage 1 Onderwijsprogramma.....	36
Vakken basisschoolcurriculum	36
Expertisevakken	37
Bijzondere activiteiten projecten.....	39
Doelgroepenmodel	40
Bijlage 2 Toelating	43
Commissie van Onderzoek regelt toelating	43
Procedure voor toelating	43
Bijlage 3 Zicht op ontwikkeling en begeleiding.....	45
Ontwikkelingsperspectief (OPP)	45
Groepsplannen	45
Rapporten	45
Commissie van Leerlingondersteuning (CvL).....	46
Bijlage 4 Zindelijkheid en eet- en drinkbeleid	48

Eet- en drinkbeleid	49
Bijlage 5 Over Bartiméus	51
Bartiméus Kind & Jeugd	51
Bartiméus Onderwijs	51
Missie, identiteit en bouwstenen	52
Instellingsplan en jaarplan	54
Innovatie en ontwikkeling	54
ICT (informatie- en communicatietechnologie).....	55
De kennisorganisatie	55
Medezeggenschapsraad (MR)	56
Sponsoring.....	56
Inspectiebezoek en toezichtarrangementen	57
Zelfevaluatie- en tevredenheidonderzoek	57
Bijlage 6 Afkortingenlijst.....	58

Deze gids is gecheckt op toegankelijkheid. Alle afbeeldingen zijn voorzien van alt-tekst. Let op: niet alle plaatjes staan inline.

Deze schoolgids is desgewenst ook als papieren versie beschikbaar en op te vragen via onderwijslochem@bartimeus.nl.

In deze schoolgids spreken we over ouders: hiermee worden ook de verzorgers bedoeld, evenals eenoudergezinnen.

Bij deze schoolgids hoort een supplement met jaarlijks wisselende informatie.

'Gewoon waar dat kan, speciaal waar nodig'

Op de school werken we volgens het Landelijk Doelgroepenmodel. In [bijlage 1](#) vindt u meer informatie over het Doelgroepenmodel en de leerroutes van de SO-scholen van Bartiméus.

Binnen onze school bieden we de leerroutes van doelgroep 4 t/m 7 aan:

- doelgroep 4: uitstroom PrO (praktijkonderwijs)
- doelgroep 5: uitstroom PrO/vmbo bbl¹
- doelgroep 6: uitstroom vmbo kbl/tl²
- doelgroep 7: uitstroom havo/vwo

Wanneer een leerling uitstroom ZML (zeer moeilijk lerend, doelgroep 3) heeft, kan school in overleg met ouders een passend aanbod bieden.

Expertise

Naast gewone basisschoolvakken besteden we ook aandacht aan expertisevakken gericht op kinderen met een visuele beperking. Als school maken we hierbij gebruik van de (ontwikkeling van) expertise van Bartiméus. Er zijn lessen in Oriëntatie & Mobiliteit en digitale vaardigheden, bijvoorbeeld bij het lezen met tablets, de Braille Studio, Tactiel Profiel en de toepassing van leermiddelen zoals een 3D-printer. Wij gebruiken hier een ICT-leerlijn voor die speciaal ontwikkeld is voor leerlingen die slechtziend of blind zijn.

Groepsindeling

Er zijn geen leerjaargroepen, maar bouwgroepen zoals:

- kleuterobservatiegroep
- onderbouwgroep
- middenbouwgroep
- bovenbouwgroep

Er worden soms ook combinaties van deze groepen gemaakt. Elk schooljaar bepalen wij, door welke organisatie van groepen, leerlingen het meest tot hun recht komen. In de groepen zitten slechtziende en blinde leerlingen bij elkaar. In het supplement bij deze schoolgids vindt u extra informatie over de groepen.

De grootte van de groepen varieert van 4 tot 10 leerlingen. Hierdoor is het mogelijk uw kind zo nodig extra te begeleiden en/of in te gaan op specifieke

¹ vmbo bbl = vmbo basisberoepsgerichte leerweg

² vmbo kbl/tl = vmbo kaderberoepsgerichte leerweg/theoretische leerweg

behoeften. Naast de leerkrachten werken er ook onderwijsassistenten, die leerlingen begeleiden.

Themagericht onderwijs | Projecten

De nieuwste leertheorieën (hoe leren kinderen het best) passen we toe door de manier waarop we onderwijs aanbieden. Juist voor kinderen met een visuele beperking is het belangrijk om naast gebruik te maken van cognitieve vaardigheden, ook senso-motorische, sociaal-emotionele en praktische vaardigheden te gebruiken bij het leren.

Dat ziet u bijvoorbeeld terug in hoe leerkrachten instructies geven en ook hoe we kinderen van de kleuterobservatiegroep tot de bovenbouw zo zelfstandig mogelijk maken in het leren. Daarvoor werken we vanuit de stamgroepen op onderdelen van het programma groepsdoorbroken. Ook integreren we de vakken zoveel mogelijk door het gebruik van thema's door het jaar heen.

Daarnaast gaat uw zoon of dochter regelmatig op 'ontdekkingsreis' buiten de school. We werken samen met scholen en maatschappelijke organisaties in de omgeving.

Vakken die leerlingen krijgen

Standaard vakken

- Rekenen
- Taal (incl. technisch lezen, begrijpend lezen en spelling)
- Zaakvakken: geschiedenis, natuur & techniek, aardrijkskunde, burgerschap
- Kunst- en cultuurvakken: drama, muziek, beeldende vorming
- Bewegingsonderwijs: gym en specifieke workshops

Expertisevakken

- Computervaardigheid
- Mediawijsheid
- Oriëntatie, mobiliteit en verkeer
- Sensorische integratie, waaronder tactiele training (voorwerpen, objecten en concepten van dichtbij of op een andere manier beleven)
- Visuele vorming en training (loeptraining, kijkstrategie, hoe ga ik om met mijn visuele beperking)
- Sociaal-emotionele ontwikkeling

In [bijlage 1](#) leest u meer over de inhoud van de vakken.

Kinderen volgen via leerlingvolgsystemen

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) is verplicht voor alle leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs. In het OPP wordt ingeschat welke ontwikkelingsmogelijkheden een leerling heeft op langere termijn en welk eindniveau van de leerling verwacht kan worden. Het OPP geeft aan welk onderwijsaanbod en welke ondersteuning de leerling nodig heeft om het te verwachten eindniveau te halen.

Cito LOVS

Om de cognitieve/didactische ontwikkeling van uw zoon of dochter te volgen, gebruiken wij Cito-toetsen van het Cito Leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS). Dit is een onafhankelijke, landelijk genormeerde methode voor het toetsen van technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en rekenen/wiskunde.

Aan de hand hiervan volgen wij zowel de vorderingen van uw zoon of dochter per jaargroep als het onderwijs van onze school. De toetsen worden

in januari/februari en in mei/juni afgenomen. Nadat de uitkomsten met u besproken zijn, worden ze vastgelegd in het leerlingdossier.

OVM

Naast het Cito-volgsysteem gebruiken wij het Ontwikkelingsvolgmodel (OVM). Hiermee volgen wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. In de kleuterbouw wordt het ook gebruikt om de totale ontwikkeling van een kind te volgen.

EduMaps

EduMaps is een digitale leeromgeving die werkt met leer- en ontwikkelingslijnen. In het schooljaar 2019-2020 zijn wij gefaseerd overgegaan op het werken met dit nieuwe systeem. Een EduMap kun je zien als een 'landkaart' voor het onderwijs.

Het programma kent voor alle vakgebieden leerlijnen. Binnen deze leerlijnen volgt iedere leerling zijn eigen leerroute. Op deze route kun je als leerkracht de leerling goed volgen, maar je kunt ook een bestemming (lees: uitstroomprofiel) invoeren. Het programma EduMaps gaat dan voor de leerling de doelen plannen. Wanneer bepaalde doelen zijn gehaald, vervolgt de leerling zijn leerroute.

Binnen EduMaps is het mogelijk om voor elk vakgebied de juiste leerroute te kiezen: wanneer een leerling een talent voor rekenen heeft, maar het taalgebruik gaat moeizamer, dan kan voor rekenen een hogere leerroute worden gekozen dan voor taal. Ook het ontwikkelingsperspectief (OPP) van uw zoon of dochter maken we in EduMaps. Daarnaast maakt de leerkracht hier groeps- en kindplannen in die ons helpen om het onderwijsaanbod te plannen en goed zicht te houden op uw kind.

Viseon

Viseon is een meer objectief meetinstrument om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te volgen. Dit wordt vanaf de onderbouw gebruikt. In de midden- en bovenbouw vullen ook leerlingen zelf een vragenlijst met betrekking tot welbevinden en (sociale) veiligheid in.

Opbrengstgericht Werken (OGW)

Bartiméus Onderwijs kiest voor opbrengstgericht werken (OGW) vanuit de maatschappelijke opdracht om transparant te zijn over onze opbrengsten. Wij willen laten zien dat we uit de leerlingen halen wat er in zit.

Opbrengstgericht werken levert ons nieuwe gereedschappen om onze toegevoegde waarde in kaart te brengen, te analyseren en op grond daarvan te sturen op verdere onderwijskwaliteit ten einde een optimaal leerrendement te bewerkstelligen bij onze leerlingen.

De kernvraag hierbij is: wanneer zijn wij tevreden met de behaalde resultaten en bieden wij de leerlingen het juiste onderwijsaanbod? Hiertoe vergelijkt het schoolteam tweemaalkeer per jaar de leerlingenresultaten vanuit de ontwikkelingsperspectiefplannen en leerlingvolgsystemen op schoolniveau (oftewel de 'schoolfoto's') met de vastgestelde normen en de verwachte resultaten.

In-, door- en uitstromen leerlingen

Toelating

Er is een Commissie van Onderzoek (CvO) die besluit over toelating van leerlingen. In [bijlage 2](#) vindt u meer informatie over de toelating.

Instroom

Nieuwe leerlingen die aangemeld worden kunnen het hele jaar door instromen. Er wordt wel een logisch moment gezocht voor de leerling en de groep van instroom. Voor kleuters is de instroom vaak een aantal weken voor de vierjarige leeftijd.

Ook kan het zijn dat leerlingen voor kortdurende trajecten of een extra basisschooljaar naar de Bartiméusschool komen. Bijvoorbeeld als een leerling op latere leeftijd slechtziend of blind wordt of als een leerling vooral geschoold moet worden in expertisevakken ([zie bijlage 1](#)).

Door- en uitstroom

Aan het eind van de kleuterobservatiegroep (KOG) onderzoeken wij of onze vorm van onderwijs de meest passende vorm is voor een kind. We noemen dit onderzoek de herindicatie. De herindicatie vindt plaats in de Commissie van Onderzoek (CvO). Het kan betekenen dat het kind doorstroomt naar een volgende groep op onze school, maar ook dat het kind uitstroomt naar een reguliere basisschool of naar een andere vorm van speciaal (basis)onderwijs.

Ook in andere groepen kan er sprake zijn van uitstroom. Natuurlijk stemmen wij in alle gevallen zo veel en vroeg mogelijk af met u als ouders/verzorgers.

Sowieso beoordelen wij elk jaar samen met ouders wat de meest geschikte onderwijsplek voor hun kind is. Dit is een gezamenlijk proces.

Meestal stromen leerlingen aan het eind van de bovenbouw uit naar het voortgezet onderwijs (vo) of voortgezet speciaal onderwijs (vso). Waar mogelijk nemen wij bij deze leerlingen de Centrale Eindtoets af, net zoals dat in groep 8 van het basisonderwijs gebeurt.

In het jaarlijkse supplement bij deze schoolgids leest u meer over waar onze leerlingen naar uitstromen.

'Met wereldverkenkend onderwijs gaan we op ontdekkingsreis'

2. Contactmomenten ouders

Wanneer uw zoon of dochter met de taxi naar school komt, zien of spreken wij elkaar niet tijdens de alledaagse momenten, zoals bij het halen en brengen. De momenten en manieren waarop wij contact hebben zijn daarom hieronder beschreven.

Bespreken ontwikkelingsperspectief (OPP)

Bij instroom in de school ontvangt u na zes weken een uitnodiging voor een gesprek om het ontwikkelingsperspectief (OPP) van uw zoon of dochter te bespreken. Dat gebeurt daarna elk schooljaar.

Halverwege en aan het einde van het schooljaar vindt de evaluatie van het OPP plaats. In bijlage 3 leest u hier meer over.

Contact via Parro

We vinden het belangrijk om regelmatig contact te hebben met de ouders/verzorgers van onze leerlingen. We doen dit via de [Parro-app](#). Deze app is gekoppeld aan ons leerlingenadministratiesysteem Parnassys en voldoet aan privacywetgeving (AVG). Parro bundelt de kracht van verschillende media in één overzichtelijke app en wordt gebruikt als informatie- én communicatiekanaal.

Website

Informatie over activiteiten en het onderwijsprogramma kunt u ook vinden op de [website](#) via nieuwsberichten en foto's. U krijgt nieuwe berichten en bestanden via Parro aangeleverd. Ook mededelingen worden via Parro (app) gecommuniceerd.

Gezamenlijke activiteit

Wij organiseren jaarlijks een gezamenlijke activiteit zodat ook broertjes en/of zusjes of oma's en/of opa's kunnen zien waar hun broer of zus dan wel kleinkind naar school gaat.

Ouderontmoeting

Elk jaar worden twee ouderbijeenkomsten/-avonden georganiseerd. Vaak staat dan een thema centraal zoals:

- CVI (cerebrale visusstoornissen) en relatie
- intimiteit en seksualiteit bij kinderen met een visuele beperking
- sociale media
- leesbevordering

De school organiseert ook bijeenkomsten rondom vieringen of afsluitingen van thema/projecten, waar ouders en/of andere bekenden van het kind worden uitgenodigd.

'Ik weet pas echt wat onderwijs op maat is,
sinds mijn zoon bij Bartiméus op school zit'

Ouder van een leerling uit de middenbouw

3. Samenstelling team & leerlingenraad

Teamleden en hun rol	
Schoolleider	Geeft leiding aan het team en de onderwijskundige ontwikkeling van de school. Is voorzitter van de CvL ³ .
Leerkrachten	Werken dagelijks met de groep kinderen en dragen zorg voor een passende aanpak per kind en een positieve groepsdynamiek. Zijn eerste aanspreekpunt voor ouders.
Onderwijs-assistenten	Ondersteunen de leerkrachten in het realiseren van het groepsplan en de individuele begeleiding die kinderen nodig hebben.
Ondersteuningscoördinator (OC'er)	Begeleidt en ondersteunt leerkrachten in het vormgeven van een passende aanpak per kind. Bespreekt met de leerkrachten de ontwikkelingsperspectieven van kinderen en de manier waarop die bij elkaar komen in het groepsplan. Monitort de leerresultaten. Is lid van de CvL.
Orthopedagoog	Inhoudelijk expert op het gebied van leren, gedrag en visuele beperking. Doet de toelatingsonderzoeken en herindicaties en is betrokken bij complexe hulpvragen over de ontwikkeling van kinderen. Lid van CvL en CvO ⁴ .
Instructeur Oriëntatie & Mobiliteit	Inhoudelijk expert op het gebied van de ontwikkeling van vaardigheden die kinderen nodig hebben om met hun visuele beperking zelfredzaam te zijn in hun omgeving.
Vakleerkracht beweging	Verzorgt het bewegingsonderwijs.
Begeleider Middagpauze	Ondersteunt bij het eten in de groepen en begeleidt de kinderen tijdens het buitenspelen tussen de middag.
Logopedie, Fysiotherapie	De verschillende therapeuten werken met de kinderen aan vaardigheden en begeleiden hen in de dingen die staan beschreven in hun behandelplan.
Secretariaat	Verzorgt de administratie en de algemene communicatie met de ouders.

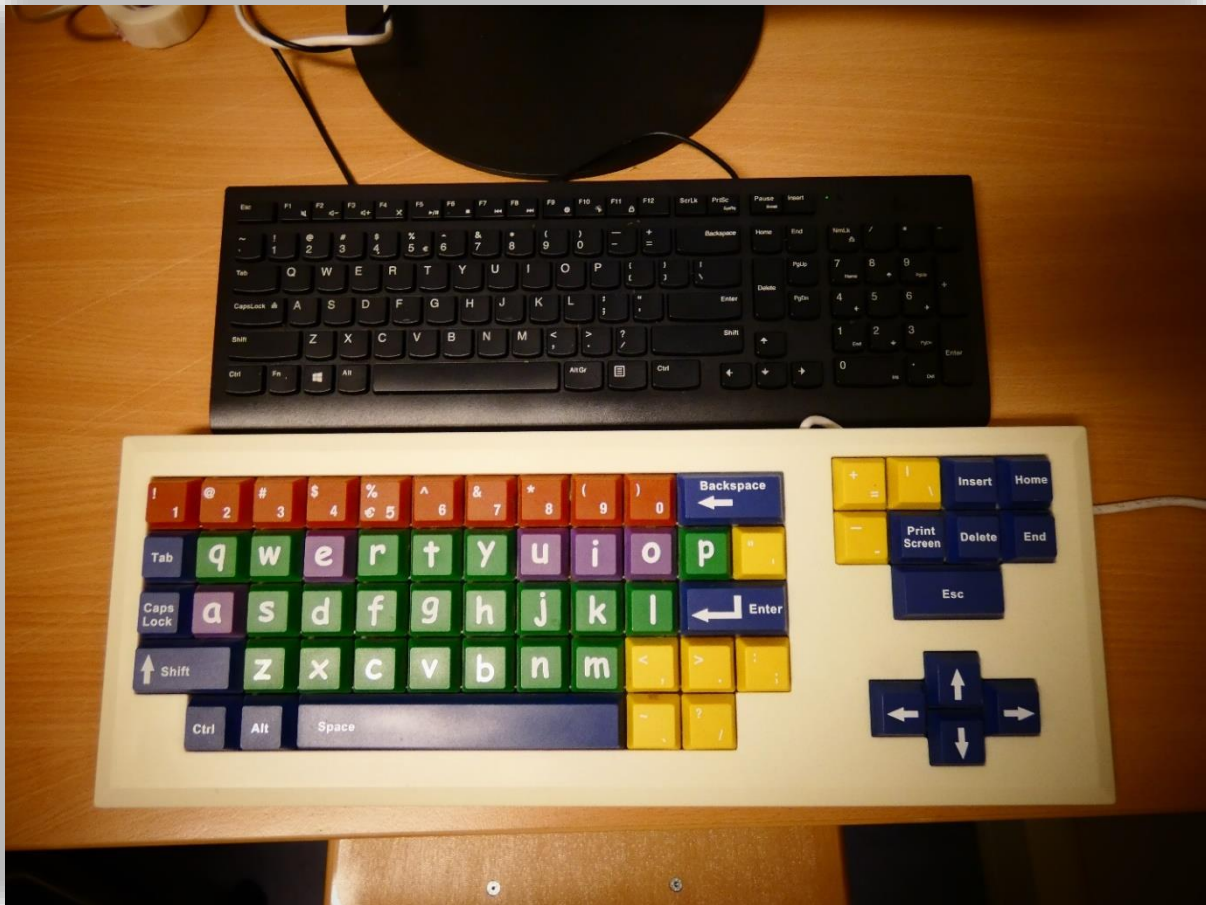
³ Commissie van Leerlingondersteuning

⁴ Commissie van Onderzoek

Leerlingenraad

Een aantal keer per jaar komt de leerlingenraad onder leiding van een onderwijsassistent bij elkaar. Dit is een gesprek met een aantal kinderen uit de midden- en bovenbouw. Zij denken namens de leerlingen mee over veranderingen in het onderwijs op school en over de organisatie van activiteiten. De leerlingenraad is wisselend van samenstelling.

**'Ik kan meer dan ik denk
of wat mijn omgeving
denkt dat ik kan'**

4. Praktische informatie

In alfabetische volgorde van onderwerp:

Gym(kleding)

Voor de lessen bewegingsonderwijs heeft uw kind een korte broek, shirt en stevige gym schoenen met witte zolen nodig. Deze kleding draagt uw kind elke les. Als het weer het toelaat, wordt buiten gegymd. Een pet met klep is dan aan te bevelen.

Leerlingen met een gevoelige huid kunnen buiten het best een shirt met lange mouwen dragen. Voor leerlingen die nog geen veters kunnen strikken, zijn gym schoenen met klittenband of elastiek handig.

Wij raden u aan de gymkleding (voorzien van naam of merkje) in een goed herkenbare gymtas te doen. Die tas kan - buiten de wasbeurten - op school blijven.

Als uw kind een bril draagt tijdens het sporten vragen wij u zelf zorg te dragen voor een sportbril, om schade aan de ogen te voorkomen.

Het kan ook dat er bij uw kind sprake is van een sportbeperking. Dit is het geval wanneer het kind maar met één oog kan kijken of een risico op netvliesloslating heeft, bijvoorbeeld bij bepaalde syndromen. Het hebben van een sportbeperking heeft consequenties voor het dragen van een beschermbril en adviezen over het wel of niet deelnemen aan bepaalde sporten of activiteiten. Dit wordt met ouders afgestemd.

Ouders ondertekenen bij aanmelding een formulier waarin afspraken over sportbeperking en gebruik van beschermbril staan. De verantwoordelijkheid voor de aanschaf van de beschermbril ligt bij de ouders.

'Ik kan gewoon de hele gymles meedoen op deze school'

Leerling middenbouw, sinds een paar maanden op school

Lesrooster

In de ochtenden worden zoveel mogelijk de leervakken gepland zoals lezen, rekenen en taal. In de middagen worden zaakvakken en expertisevakken gepland.

Lestijden

Kleuterobservatiegroep		Onder-, midden- en bovenbouw
Maandag	08.30 - 12.00	08.30 - 12.00
	12.45 - 15.00	12.45 - 15.00
Dinsdag	08.30 - 12.00	08.30 - 12.00
	12.45 - 15.00	12.45 - 15.00
Woensdag	vrij	08.30 - 12.00
Donderdag	08.30 - 12.00	08.30 - 12.00
	12.45 - 15.00	12.45 - 15.00
Vrijdag	08.30 - 12.00	08.30 - 12.00
	vrij	12.45 - 15.00

Lestijden voor kleuters tussen 12.45–13.00u worden ingevuld met buitenactiviteiten op het schoolplein.

Lunch

De leerlingen eten tussen de middag op school en nemen zelf brood of iets dergelijks en drinken mee van thuis. De school verzorgt thee voor de leerlingen. Zij worden begeleid door vaste overblijfsmedewerkers, teamleden en vrijwilligers.

Ouderbijdrage

De ouderbijdrage is vastgesteld op € 25,-. Deze vrijwillige bijdrage is bestemd voor het financieren van aanvullende onderwijsactiviteiten. De medezeggenschapsraad geeft haar goedkeuring aan de besteding ervan. U ontvangt aan het begin van het schooljaar een brief over de vrijwillige ouderbijdrage. Daarbij is een acceptgiro gevoegd voor het overmaken ervan. Als ouders/verzorgers de ouderbijdrage niet betalen, leidt dat niet tot het uitsluiten van leerlingen van deelname aan aanvullende onderwijsactiviteiten.

Schoolkamp en schoolreis

We vinden kamp een belangrijk onderdeel van het schoolprogramma. Afhankelijk van de groepsindeling wordt bij het bespreken van de jaarplanning in juli bepaald welke groep op kamp gaat.

Het activiteitenprogramma en het aantal dagen dat het kamp duurt stemmen we af op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de leerlingen die meegaan. Om het schoolkamp te kunnen bekostigen, vragen wij u een bijdrage per nacht. Afhankelijk van het soort activiteiten, varieert de hoogte van dit bedrag.

Leerlingen die niet op kamp gaan hebben een schoolreisje. Afhankelijk van het programma kan daar eventueel een bijdrage van ouders voor worden gevraagd.

(Taxi)vervoer

U bent als ouder zelf verantwoordelijk voor het regelen van taxivervoer van huis naar school en weer terug. Wij raden u aan dit op tijd te regelen. Medewerkers van school zorgen ervoor dat uw zoon of dochter veilig de route van en naar de taxistandplaats overbrugt.

In principe is het zo dat elk kind dat is toegelaten tot Bartiméus Onderwijs in aanmerking komt voor taxivervoer via de gemeente (van de eigen woonplaats). De Commissie van Onderzoek van Bartiméus Onderwijs geeft op verzoek van de gemeente advies over de noodzaak van aangepast vervoer voor uw zoon of dochter.

Ter ondersteuning van uw aanvraag kunt u via de leerkracht of het secretariaat vragen naar een bijlage die u bij de aanvraag kunt voegen.

U kunt hiervoor zelf contact opnemen met het gemeentehuis in uw eigen woonplaats en vragen naar de regeling voor leerlingenvervoer cluster 1.

U kunt ook de maatschappelijk werker van Bartiméus vragen u te ondersteunen of informatie te vragen over vergoedingen voor eigen vervoer.

In geval van ziekte of wijzigingen, brengt u het taxibedrijf daarvan zelf op de hoogte. Het reguliere vakantierooster wordt door ons aan de gemeente en/of het taxibedrijf gestuurd.

Mocht een taxi te laat komen, neemt u dan contact op met de leerkracht.

Tussendoortjes en traktaties

Wij wijzen u er nadrukkelijk op uw kind gezond eten en drinken mee te geven. Op internet vindt u hiervoor zo nodig voorbeelden. Zie ook [bijlage 4](#).

Verlof aanvragen

Het aanvragen van bijzonder verlof regelt u via [deze link](#). Wij vermelden met nadruk dat de school, buiten de vastgestelde vakanties, geen vrij mag geven voor extra vakantiedagen.

Website & film SO

De schoolgids en nog veel meer kunt u vinden op [onze website](#).

U vindt daar ook een filmpje over onze school. Zo kunt u ook op een andere manier de school beleven.

Ziek of afwezig | calamiteit buiten schooltijd

Als uw kind ziek is en/of niet naar school kan komen dan bent u verplicht dit vóór aanvang van de lessen bij de leerkracht of secretaresse te melden.

In geval van ziekte of wijzigingen brengt u het taxibedrijf zelf op de hoogte.

Indien een leerling op school ziek wordt, dan nemen wij contact op met de ouders/verzorgers. Wij verwachten dat een ziek kind wordt opgehaald door de ouders. Zorgt u ervoor dat de leerkrachten een telefoonnummer hebben waarop u overdag bereikbaar bent.

Mocht zich een calamiteit voordoen in het weekend of een schoolvakantie, bel dan s.v.p. het calamiteitennummer in Doorn: 0343 - 52 69 11.

De receptie daar neemt daarna contact op met de dienstdoende leidinggevende die u zo nodig terugbelt.

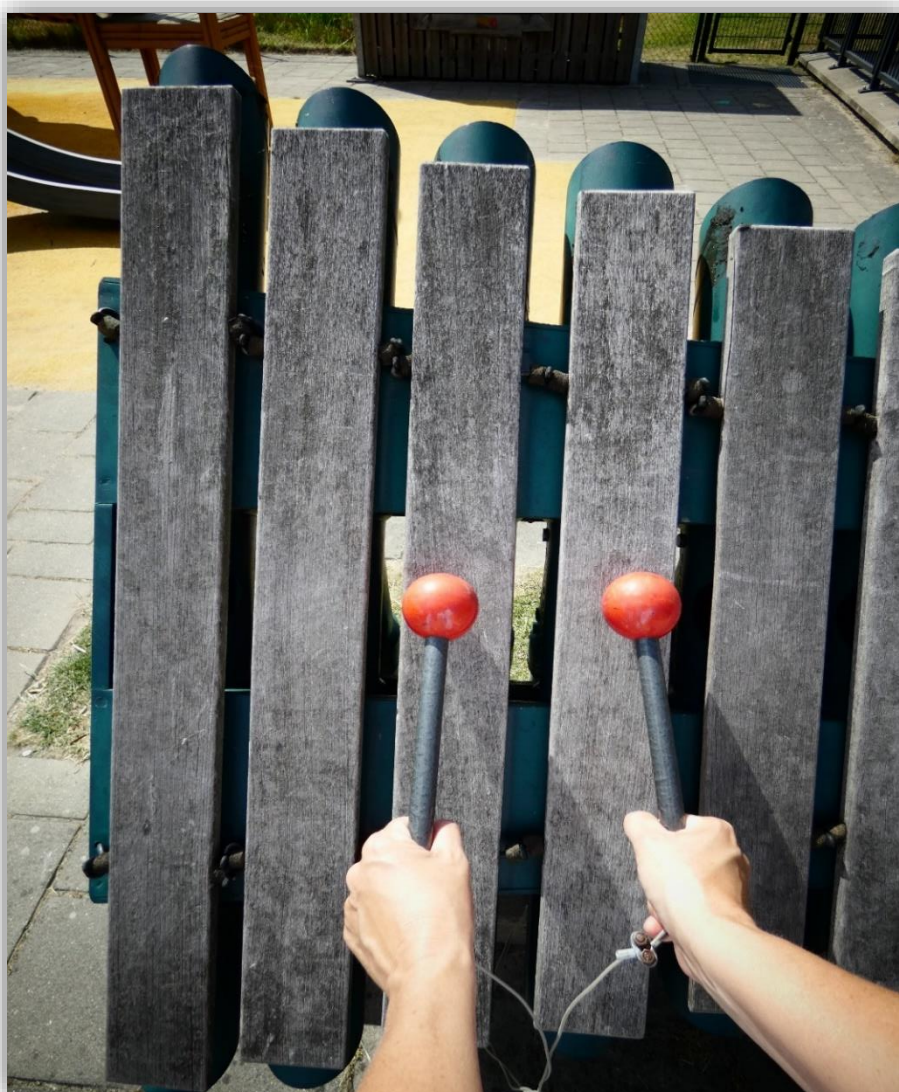
Zindelijkheid

Het is belangrijk dat ouders van kleuters die niet zindelijk zijn, thuis aan zindelijkheidstraining doen om te voorkomen dat verschoningstijd ten koste gaat van onderwijstijd.

Voor tips over zindelijkheidstraining kunt u altijd bij de leerkracht terecht.

Zie ook [bijlage 4](#).

**‘Ik laat de wereld mijn
talenten en
mogelijkheden zien’**

5. Leerlingondersteuning

Op school krijgen de leerlingen onderwijs van de groepsleerkracht en deze wordt daarbij ondersteund door onder andere onderwijsassistenten. De vraag welke ondersteuning er nodig is en wat er op school geboden kan worden wordt periodiek besproken. Daarbij worden – naast de groepsleerkracht – diverse collega's vanuit hun rol en expertise betrokken.

Zorg tijdens onderwijs en extra ondersteuning

Neem voor zorg tijdens onderwijs en/of extra ondersteuning contact op met de schoolleider of de maatschappelijk werker van Bartiméus.

Commissie van Leerlingondersteuning (CVL)

Regelmatig (minimaal tien keer per schooljaar) komt de Commissie van Leerlingondersteuning (CVL) bijeen, waarbij leerlingen worden besproken. De vaste leden van de commissie zijn de schoolleider, de orthopedagoog en de ondersteuningscoördinator. Leerkrachten of u als ouders kunnen vragen inbrengen. In [bijlage 3](#) leest u meer over de taken van de CVL.

Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningscoördinator coördineert de ondersteuning aan leerlingen (voorheen leerlingenzorg). De ondersteuningsstructuur omvat alle werkwijzen en voorzieningen die eraan bijdragen dat leerlingen optimaal profiteren van het onderwijsaanbod van de school.

De ondersteuningscoördinator is het eerste aanspreekpunt voor de groepsleerkracht wanneer er sprake is van zorg rondom de ontwikkeling van een leerling of behoefte aan extra ondersteuning.

(Para)Medisch

Oogarts

Bartiméus beschikt over een eigen afdeling oogheelkunde. Bij aanmelding wordt uw zoon of dochter door de oogarts van Bartiméus onderzocht. Wanneer er vraag is vanuit school, thuis of in geval van een herindicatie, kan opnieuw onderzoek plaatsvinden. De afdeling oogheelkunde geeft geen therapie en behandelt geen oogaandoeningen. Dat is de taak van een oogarts die verbonden is aan een ziekenhuis.

Arts

Bartiméus heeft artsen in dienst die consulentartsen kunnen zijn voor Bartiméus Onderwijs. Een algemeen medisch onderzoek is onderdeel van de toelatingsonderzoeken. Dit onderzoek wordt gedaan in de vorm van een vragenlijst die u bij aanmelding toegestuurd krijgt. Op grond van de ontvangen gegevens wordt beoordeeld of er medisch gezien aandachtspunten zijn bij plaatsing van uw zoon of dochter. Eventuele veranderingen in de gezondheidstoestand van uw kind kunt u het beste tijdig doorgeven aan de leerkracht of locatiedirecteur.

GGD-arts

Net als in het reguliere onderwijs worden leerlingen van onze school ook gezien door de GGD-jeugdarts. Het is de taak van deze arts om zich op de hoogte te stellen van de gezondheid van schoolgaande kinderen. De GGD verzorgt de oproep voor het onderzoek dat op school plaatsvindt en stuurt de uitnodiging naar uw huisadres. Het is de bedoeling dat u meegaat en bij het onderzoek aanwezig bent. Zonder uw aanwezigheid of toestemming vindt het onderzoek niet plaats.

Medicijnen en medische handelingen

Wanneer uw kind medicijnen gebruikt of medische zorg nodig heeft onder schooltijd, willen wij daar ook op school zorgvuldig mee omgaan. Op school zijn medische protocollen in gebruik om daar met u goede afspraken over te maken. Informatie hierover kunt u opvragen bij de leerkracht.

Therapieën onder schooltijd

Voor leerlingen bestaat de mogelijkheid om onder schooltijd logopedie, fysiotherapie en ergotherapie te krijgen op indicatie van de huisarts. De logopedist helpt uw kind bijvoorbeeld bij problemen rondom uitspraak, taal, stem, spreektempo, slikken. De ergotherapeut kan ondersteunen bij aangepaste voorzieningen, problemen bij sensorische informatieverwerking en levensorganiserende vaardigheden. Als school dringen we wel aan op een juiste balans tussen therapie en schooltijd. Voldoende onderwijstijd is belangrijk voor uw kind. Een logopediste kan eventueel aansluiten tijdens eetmomenten of taallessen en de fysiotherapeut bijvoorbeeld tijdens pauzetijden.

'Ik kan de leerkracht ondersteunen bij de taalontwikkeling van leerlingen'

Logopedist

‘Ik heb lol in leren’

6. Reglementen en regelingen

In alfabetische volgorde van onderwerp:

Bescherming persoonsgegevens

Bartiméus neemt de bescherming van gegevens die iemand aan ons toevertrouwt uiterst serieus. We leven de privacywetgeving na en gaan zorgvuldig om met de informatie over leerlingen en ouders.

Conform de privacywetgeving hebben leerlingen (en hun vertegenwoordigers) onder meer het wettelijk recht om de eigen persoonsgegevens in te zien, te wijzigen, over te dragen en te laten verwijderen. Leerlingen en/of ouders moeten ook altijd toestemming geven voor het verstrekken van dossiergegevens aan derden, als dat nodig mocht zijn.

Voor leerlingen maken we transparant welke persoonsgegevens we bewaren en met welk doel. Meer hierover leest u [hier op onze website](#) en in onze [Verklaring bescherming persoonsgegevens leerlingen](#). Alle informatie over hoe we bij Bartiméus omgaan met privacy en persoonsgegevens is tot stand gekomen in samenspraak met de medezeggenschapsorganen van Bartiméus, waar de Medezeggenschapsraad (MR) er één van is.

Na het beëindigen van de schoolperiode door de leerling worden gegevens uit het dossier nog twee tot vijf jaar bewaard, afhankelijk van het type gegevens en wettelijke verplichtingen. Daarna worden de gegevens vernietigd. De orthopedagoog hanteert voor haar deel van het dossier de maximale bewaartermijn van de school, dat is dus vijf jaar.

Foto's en video-opnamen

Bij Bartiméus Onderwijs worden regelmatig foto's en filmopnames gemaakt voor allerlei doeleinden. Om te delen met ouders, voor de website, schoolgids, de schoolkrant of interne professionalisering. Bij toelating van uw zoon of dochter wordt u gevraagd in hoeverre u toestemming geeft voor het gebruiken van foto- en videomateriaal van uw kind voor verschillende doeleinden.

Eenmaal gegeven toestemming kunt u later altijd herroepen. U kunt hiervoor contact opnemen met het secretariaat van uw school (zie de contactgegevens achterin het supplement bij deze schoolgids).

Incidenten

Het registreren en melden van incidenten en bijna-incidenten geeft belangrijke informatie die bijdraagt aan kwaliteitsverbetering én ongevallen voorkomt. Ook pesten en pestincidenten worden gemeld. Binnen Bartiméus wordt dit geregistreerd via het systeem Triasweb.

Triasweb is bedoeld voor medewerkers, leerlingen en bezoekers van gebouwen van Bartiméus. Van hen wordt verwacht dat zij fouten, ongevallen of bijna-ongevallen en risicovolle situaties formeel melden. Na een melding kunnen er maatregelen genomen worden om vergelijkbare gebeurtenissen in de toekomst te voorkomen.

Klachten

Bartiméus hecht aan een prettige sfeer en veilig schoolklimaat. Hoe goed iedereen ook zijn best doet, er kan iets gebeuren wat u minder prettig vindt of waarover u meer wilt weten. Neem in dat geval contact op met de leerkracht of schoolleider. Openheid werkt verhelderend.

Klachten kunnen gaan over ongewenst gedrag, beslissingen of vermoeden van nalatigheid van leiding en personeel van Bartiméus Onderwijs. U kunt denken aan klachten over:

- begeleiding/beoordeling leerlingen
- toepassen straf
- discriminatie
- seksuele intimidatie
- verbale of fysieke agressie
- geweld
- pesten

Mocht u vragen hebben over klachten(behandeling) of een klacht in willen dienen, dan kunt u contact opnemen met de vertrouwenspersoon of de klachtenfunctionaris van Bartiméus. Zij proberen door advisering of bemiddeling samen met u tot een voor beide partijen zo goed mogelijke oplossing te komen. Met klachten wordt vertrouwelijk omgegaan. Contactgegevens vindt u in het supplement van de schoolgids, onderdeel 3. De volledige klachtenprocedure vindt u op de [website](#) of kunt u opvragen bij het secretariaat.

Landelijke Klachtencommissie

Als de vorige stappen geen bevredigende oplossing hebben opgeleverd, kunt u zich nog wenden tot de Landelijke Geschillencommissie voor Bijzonder Onderwijs (GCBO) in Den Haag. Hier kunt u ook rechtstreeks een klacht indienen. Het adres van de Landelijke Geschillencommissie vindt u in het supplement bij deze schoolgids, onderdeel 4.

Schorsing en verwijdering

Wanneer sprake is van ernstig ongewenst gedrag waarbij letsel (psychisch of lichamelijk) aan anderen is toegebracht, kan een leerling van school worden gestuurd. Meestal betreft het een tijdelijke schorsing van hooguit een week, maar het kan ook leiden tot verwijdering.

Het besluit tot schorsing of verwijdering wordt genomen door de manager Kind & Jeugd die hiervoor gemandateerd is door het college van bestuur (het bevoegd gezag).

De school brengt ouders/verzorgers per brief op de hoogte van de schorsing of verwijdering. Daarin staat waarom de leerling is geschorst en voor hoe lang, of waarom en wanneer de leerling wordt verwijderd.

Betrokken ouders/verzorgers worden door de schoolleider uitgenodigd voor een gesprek over de maatregel. Daarin worden oplossingsmogelijkheden verkend en komen mogelijkheden en onmogelijkheden van opvang van de leerling op school aan de orde.

De ouders/verzorgers dan wel de leerling kunnen bezwaar maken tegen de schorsing of verwijdering bij het bevoegd gezag. Dat beslist binnen 14 dagen.

De volledige procedure vindt u [hier](#) op de website (bij 'Documenten'). Deze is ook op te vragen bij het secretariaat.

Sociale veiligheid

Een veilige omgeving voor leerlingen en teamleden houdt in dat er een prettige sfeer op school is. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat doen we door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Dit geldt ook voor het bestrijden van pestgedrag.

De wet Veiligheid op school heeft als doel dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan. En dat scholen zorgen voor sociale veiligheid.

In de wet staat dat scholen:

- een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren. Als Bartiméus Onderwijs hebben we dit opgenomen in ons Veiligheidsplan.
- een aanspreekpunt binnen de school moeten hebben waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Deze persoon coördineert ook het pestbeleid op de school. Op onze school doet de orthopedagoog dit.
- de sociale veiligheid en het welzijn van hun leerlingen moeten volgen. De bedoeling hiervan is dat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school. Jaarlijks doen wij op dit punt een meting binnen het schoolbrede tevredenheidonderzoek.

De leerkracht van uw kind kan u meer vertellen over wat er in de in de klas van uw kind nog meer wordt gedaan om te bouwen aan de sociale veiligheid.

Specifieke begeleidingsmogelijkheden thuis

Voor alle thuiswonende leerlingen is, op verzoek van ouders, ondersteuning in de thuissituatie mogelijk vanuit de medewerkers van de Ambulante Begeleiding (AB) van Bartiméus.

Een ontwikkelingsbegeleider kan thuis meekijken en adviezen geven op het gebied van zelfredzaamheid, spel, computeraanpassingen en oriëntatie & mobiliteit (O&M).

Een maatschappelijk werker kan u ondersteunen bij het regelen van financiën, aanvragen van indicaties, taxivervoer, computeraanpassingen, logeermogelijkheden, pedagogische hulpvragen of het nadenken over toekomst en schoolverlating.

De gedragskundige kan met u meedenken over vragen rond de ontwikkeling en het opvoeden van een kind met een visuele (en meervoudige) beperking.

Wilt u hier meer over weten, neem dan contact op met Bartiméus:

088 - 88 99 888 of info@bartiméus.nl.

Verzuim

Zoals u ongetwijfeld weet, is uw kind verplicht de lessen bij te wonen.

Zijn er andere redenen dan ziekte om niet op school te zijn, dan vraagt u daarvoor zes weken van te voren, schriftelijk toestemming aan de schoolleider. Dit kan [via de website](#).

Wij vermelden met nadruk dat buiten de vastgestelde schoolvakanties en vrije dagen geen vrij mag worden gegeven voor extra vakantiedagen!

Ongeoorloofd schoolverzuim geven wij door aan de leerplichtambtenaar van uw gemeente omdat wij dit volgens de (leerplicht)wet verplicht zijn.

**‘Ik 'zie' meer door
goed te voelen’**

‘Opbrengstgericht werken helpt prestaties verbeteren’

Bijlage 1 | Onderwijsprogramma

Vakken basisschoolcurriculum

Alles-in-1

We gebruiken een methode waarbij we alle vakken geïntegreerd en op grond van 21-eeuwse vaardigheden kunnen aanbieden: de methode 'Alles-in-1'.

De methode is thematisch opgezet en biedt samenhangend onderwijs. Vanaf leerniveau groep 4 zijn er vijf projecten per jaar en zes verwerkingsniveaus per les. De methode omvat vrijwel alle vakken en is kerndoeldekkend. Groot voordeel voor onze doelgroep is dat de methode afwisselend, uitdagend en motiverend is en veel werkt met alledaagse situaties en concreet lesmateriaal.

Taal (inclusief technisch & begrijpend lezen en spelling)

We gebruiken onder andere het onderdeel 'Alles apart' van Alles-in-1 en de methode Nieuwsbegrip. Voor groep 3 gebruiken we Lijn 3.

Sinds januari 2020 maken we gebruik van de Goud-versie van Nieuwsbegrip. Met deze versie hebben leerlingen een eigen digitaal account, waardoor ze thuis en op school kunnen werken aan de oefeningen. De methode bestaat uit: interactieve leeslessen op zes niveaus, digitaal en op eigen niveau oefenen en werken aan het vergroten van de woordenschat. Daarnaast biedt de methode handige digibordtools, een wekelijkse video van NOS Jeugdjournaal en veel extra materiaal.

Rekenen

Hiervoor gebruiken we vanaf de Onderbouwgroep de methode 'Alles Telt'. Tijdens de rekenlessen werken we ook met (concreet) materiaal, zoals Unifix blokjes, MAB-materiaal, getallenlijn en spelvormen uit de rekenkist 'Met sprongen vooruit'.

Zaakvakken

Vakken als geschiedenis, natuur & techniek, aardrijkskunde en burgerschap zijn geïntegreerd in het aanbod van 'Alles-in-1'.

Kunst- en cultuureducatie

Vakken als drama, muziek, beeldende vorming en cultuurhistorie zijn deels al verweven in de methode 'Alles-in-1'. Alle aanvullende activiteiten zijn zoveel mogelijk gericht op de thema's en worden geïntegreerd aangeboden. Voor het vak drama (geïntegreerd met sociale vaardigheden) worden aparte uren ingeroosterd.

Bewegingsonderwijs

Het vak bewegingsonderwijs richt zich op de motorische ontwikkeling, brede sportoriëntatie in de bewegingscultuur en zelfontplooiing van uw zoon of dochter. Binnen het vak is een gevarieerd aanbod aan activiteiten, zoals spel, turnen, atletiek, bewegen op muziek, zelfverdediging, goalbal en actuele ontwikkelingen binnen de sportcultuur - dit allemaal aangepast aan de visuele en fysieke mogelijkheden van de leerling.

Daarnaast wordt een beroep gedaan op sociale vaardigheden en regelvaardigheden door onder andere samenspel en taken als scheidsrechter zijn. Uiteindelijk is het vak erop gericht alle leerlingen te brengen tot blijvende en verantwoorde deelname aan bewegen en sport in de vrije tijd.

Expertisevakken

Visuele vorming en training

Op grond van het oogheelkundig onderzoek worden aandachtspunten opgesteld voor onderwijs. Het is belangrijk dat slechtziende leerlingen hun visuele mogelijkheden optimaal gebruiken.

Zo wordt bekeken of het nodig is uw kind een speciale kijktraining aan te bieden. Door zo'n training oefent hij/zij zo goed mogelijk gebruik te maken van wat het nog kan zien. Ook kan het zijn dat uw kind specifieke hulpmiddelen nodig heeft zoals extra taakverlichting, een leesloep of televisieloep.

Slechtziende kleuters die nieuw op school komen, kunnen een loeptraining volgen. Tijdens een periode van zes weken leren zij een handloep hanteren, worden zij gestimuleerd in details waarnemen, leren zij gericht kijken aan de hand van een kijkstrategie en wordt de fijne motoriek verbeterd.

Ook wordt op een aantal momenten vanaf de onderbouw aandacht besteed aan hoe kinderen omgaan met hun visuele beperking.

Computervaardigheid (ICT) | Mediawijsheid

Informatie- en communicatietechnologie speelt een grote rol op steeds jongere leeftijd. Computers hebben leerlingen veel te bieden en al helemaal bij leerlingen met een visuele beperking. Daarom wordt vanaf de kleuterbouw met vaardigheden in het gebruik van digitale devices begonnen (denk aan tablet- en muisgebruik). Elke groep heeft wekelijks ICT-vaardigheden op het rooster staan.

In het tweede jaar van de middenbouw wordt begonnen met toetsenbordvaardigheid met behulp van het online programma 'TypeTopia'. Omdat dit een webbased programma is, kunnen leerlingen ook thuis met dezelfde inlogcode hun typevaardigheid oefenen. Het is de bedoeling de cursus af te ronden voordat een leerling naar vervolgonderwijs gaat.

In de bovenbouwgroep worden lessen mediawijsheid gegeven. Tijdens die lessen leert uw zoon of dochter op een aantrekkelijke manier bewust omgaan met nieuwe media.

Oriëntatie, mobiliteit en verkeersonderwijs

Voor blinde en slechtziende leerlingen is het van belang dat zij zich leren oriënteren en veilig bewegen in de ruimte, maar ook op straat en in het verkeer. Daarom oefenen in alle groepen de leerlingen zoveel mogelijk met verkeerssituaties in de praktijk, en is dit vaak een blijvend onderdeel van het lesrooster.

Sensorische informatieverwerking | Tactiel Profiel

Onder sensorische informatieverwerking verstaan we het van dichtbij of op een andere manier ervaren van voorwerpen, objecten en concepten. Leerlingen die blind of ernstig slechtziend zijn stimuleren wij hun tast goed te gebruiken, ter voorbereiding op het leren van braille. Daarnaast is de

ontwikkeling van de fijne motoriek belangrijk om leerlingen vaardig te maken in leren typen op de braillemachine.

Binnen school is onder andere een collectie tactiele – door reliëf voelbaar gemaakte - tekeningen aangelegd. Daarnaast is er allerlei ondersteunend materiaal ontwikkeld om gebruik van tactiele tekeningen voor zowel docent als leerling te vergemakkelijken. We gebruiken opgezette dieren en 3D-landkaarten. Bij rekenen zetten we bewegingsactiviteiten en creatief materiaal in om begrippen te verduidelijken.

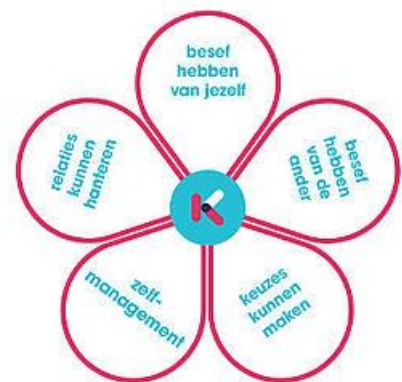
Sociaal-emotionele ontwikkeling

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we door de school heen de methode 'Kwink'.

'Kwink' biedt een doordacht programma voor sociaal-emotioneel leren (SEL), inclusief burgerschap en mediawijsheid. 'Kwink' is praktisch, leuk en actueel. Gericht op preventie, de kracht van een veilige groep en de transfer van school naar thuis en andersom.

Binnen Kwink staan vijf levensvaardigheden centraal:

1. Besef hebben van jezelf
2. Besef hebben van de ander
3. Keuzes kunnen maken
4. Zelfmanagement
5. Relaties kunnen hanteren

Psychomotorische Educatie zoals 'Rots & Water', psycho-educatie zoals 'Ziejewel' en sociale vaardigheidstraining zijn trainingen die worden ingezet bij het verder ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden.

Bijzondere activiteiten | projecten

Digitalisering onderwijs

We investeren veel in het digitaliseren van lesstof en leerprogramma's. Zo wordt er voor leesbevordering onder andere intensief gebruik gemaakt van tablets die individueel ingezet worden voor het lezen (met de Marvin app en een digitale bibliotheek gericht op onze doelgroep). Informatie kunt u vinden op [EduVIP](#).

Prentenboek Plus

In het afgelopen schooljaar en het komende schooljaar worden er Prentenboeken ontwikkeld en aangeschaft die specifiek gemaakt zijn voor onze doelgroep.

Doelgroepenmodel

De diversiteit onder leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs is enorm, maar elke leerling heeft een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en een passende uitstroombestemming. Vanuit verschillende expertises en op verschillende momenten wordt er vervolgens bepaald wat de leerling nodig heeft om op het gewenste niveau uit te stromen. Dit is een proactief en cyclisch proces.

Om dit proces zo goed mogelijk te ondersteunen is het [Landelijk Doelgroepenmodel](#) ontwikkeld. Met dit model is de school in de gelegenheid om onderbouwd en transparant het maximaal haalbare eindniveau en het benodigde onderwijsaanbod en ondersteuning goed in kaart te brengen. De school doorloopt met het model een aantal vaste stappen die de leerling via een passende route leidt naar de maximaal haalbare uitstroombestemming.

Afbeelding 1 geeft een overzicht van de leerroutes SO van Bartiméus, volgens het Landelijk Doelgroepenmodel.

Het groeperen van de leerlingen is gebaseerd op het Landelijk Doelgroepenmodel en het schema onderwijsaanbod.

Afbeelding 1: Overzicht leerroutes SO Bartiméus, volgens het Landelijk Doelgroepenmodel, versie basisonderwijs

Landelijk Doelgroepenmodel GO (versie basisonderwijs)									
Profiel		1	2	3	4	5	6	7	
Totaal IQ		< 20	20 – 34	35 – 49	50 – 69	70 – 89	90 – 110	> 110	
Indeling inspectie		< 35		35 – 49	50 – 69	70 – 79	80 – 89	90 – 110	> 110
Ontwikkelings-niveau	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeet forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeet geringe achterstand	Leeftijdsadequaet	
	Executieve functies	Zeet forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeet geringe achterstand	Leeftijdsadequaet	
	Communicatie	Zeet forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeet geringe achterstand	Leeftijdsadequaet	
Didactisch functioneringsniveau				FN < E3	FN E3-M5	FN E5-E6	FN M7-M8 Referentieniveau 1F	FN > M8 I-II Referentieniveau 1S/2F	
Leerstandaard		Plancius niveau 1-6	SO-ZML niveau 3	SO-ZML niveau 6	SO-ZML niveau 9 Basisleerlijn niveau 4	Basisleerlijn niveau 6	Basisleerlijn niveau 8	Basisleerlijn niveau 10	
Ondersteunings-behoeften	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeet intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaet	
	Leren en ontwikkelen, incl. executieve functies	Zeet intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaet	
	Communicatie	Zeet intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaet	
	Fysieke situatie	Zeet intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Op afroep	
	Medische situatie	Zeet intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Op afroep	
Uitstroombestemming		VSO			PrO		PrO VMBO (BBL)		VMBO (KBL, GTL)
					VSO	VO	VSO	VO	VSO VO

Versie mei 2021

sectorraad.go

'ICT heeft mij veel te bieden'

Bijlage 2 | Toelating

Commissie van Onderzoek regelt toelating

De toelating tot (voortgezet) speciaal onderwijs of Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB) is wettelijk geregeld en in handen van de Commissie van Onderzoek (CvO). Leerlingen met een visuele beperking die hen ernstig belemmert bij het leren komen in aanmerking voor onderwijs of AOB van Bartiméus.

De CvO houdt zich aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie voor blinde of slechtziende kinderen. Meer informatie over de toelating en toelatingscriteria vindt u [hier](#).

Procedure voor toelating

Een maatschappelijk werker die deel uitmaakt van de CvO heeft bij aanmelding eerst een intake. Daarna wordt u met uw zoon of dochter uitgenodigd voor een aantal onderzoeken:

- oogheelkundig onderzoek
- algemeen medisch onderzoek
- psychologisch onderzoek
- en/of observatie in school

De CVO bespreekt de onderzoeksresultaten, onderzoekt of er een indicatie is voor onderwijs of begeleiding, en formuleert een advies. Zij doet dit in samenwerking met de betrokken collega's van Bartiméus Kind & Jeugd. Het voordeel van die samenwerking is dat onderwijs, ambulante begeleiding en/of verblijf goed op elkaar worden afgestemd.

Bij het formuleren van het advies wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de gedachte: 'Gewoon onderwijs waar dat kan, speciaal waar het nodig is'. Het advies wordt met u besproken en de mogelijkheden worden bekeken. Ouders/verzorgers nemen uiteindelijk de beslissing.

Soms blijkt gaandeweg dat Bartiméus Onderwijs toch niet de goede plek is voor uw zoon of dochter. In dat geval overleggen wij met u - of u met ons - over het samen naar de juiste plaats zoeken.

‘Wat ik wil en kan staat in mijn OPP’

Bijlage 3 | Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor iedere leerling wordt aan het begin van het schooljaar een OPP opgesteld. Hierin staat een inschatting van de capaciteiten van uw zoon of dochter plus belemmerende en bevorderende factoren. Op grond hiervan wordt een verwachte uitstroombestemming voor het voortgezet (speciaal) onderwijs vastgesteld. Ook worden onderwijsbehoeften in het OPP vastgelegd. Hierbij vinden wij dat uw mening van groot belang is.

U wordt twee keer tijdens het schooljaar uitgenodigd voor een OPP-bespreking (deels) samen met uw zoon of dochter. Tijdens de eerste OPP-bespreking zijn de leerkracht en de ondersteuningscoördinator aanwezig. Indien nodig sluit de orthopedagoog aan. In januari en juni wordt het OPP met u geëvalueerd.

Groepsplannen

De groepsplannen met doelen en aanpak van de leerstof zijn ingedeeld in onderwijsarrangementen. Leerlingen worden als volgt ingedeeld:

- basisarrangement: als leerlingen voldoen aan het niveau van de leerstof die bij de didactische leeftijd past.
- intensief arrangement: als leerlingen extra moeten oefenen om op het basisniveau te komen.
- verdiept arrangement: als leerlingen boven het basisniveau uitkomen krijgen zij extra verdiepingsstof.

Rapporten

De leerlingen krijgen in januari en juni een schoolrapport mee. Dit rapport is geschreven voor de leerlingen. Op de ouderavond wordt de (tussentijdse) evaluatie van de doelen van het OPP besproken. Tijdens deze oudergesprekken van 30-45 minuten krijgt u de gelegenheid om met de leerkracht te praten over de vorderingen van uw zoon of dochter.

Commissie van Leerlingondersteuning (CvL)

De taken van de Commissie van Leerlingondersteuning (CvL) zijn de leerlingondersteuning bewaken en adviseren over het OPP en de uitstroombestemming van uw zoon of dochter. Ook kan de CvL de Commissie van Onderzoek adviseren (zie [bijlage 2](#)), bijvoorbeeld bij toelating of herindicatie van een leerling.

De CvL is verantwoordelijk voor:

- monitoring van ontwikkeling leerlingen volgens het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)
- begeleiding van leerkrachten bij analyses van toets gegevens
- ondersteuning rond leerlingen met extra onderwijsbehoeftes
- advisering over door- of uitstroom
- plaatsing in een andere groep
- evaluatie van de kwaliteit van onderwijs en ondersteuning

De CvL bestaat uit de schoolleider, de ondersteuningscoördinator en de orthopedagoog. Andere functionarissen (maatschappelijk werker, schoolarts) kunnen op afroep aanschuiven.

‘Ik leer het zelf doen’

Bijlage 4 | Zindelijkheid en eet- en drinkbeleid

We gaan er vanuit dat kinderen zindelijk zijn wanneer ze starten in de kleuterobservatiegroep (KOG) van Bartiméus. Op die manier kunnen we onze aandacht steeds richten op het onderwijs en de begeleiding van de kinderen in de groep.

Uitgangspunt is dat ouders verantwoordelijk zijn voor de zindelijkheid van hun kind en de training die daarbij hoort. Er is echter begrip voor de medische en sociaal-emotionele achtergrond van de kleuters. Hiervoor is een stappenplan uitgewerkt waarmee ouders ondersteund worden in het zindelijkheidsproces van hun kleuter.

Samen met ouders maken we afspraken en deze leggen we vast in het ontwikkelingsperspectief (OPP).

Meer informatie over de theoretische achtergrond van zindelijkheidstraining vind u op [onze website](#), onder het kopje 'Documenten' (document 'Beleid zindelijkheidstraining SO Lochem'). Hier vindt u ook meer informatie over de inzet van plas- en/of poeptraining en fysiotherapie op school.

Eet- en drinkbeleid

De gezondheid van kinderen wordt beïnvloed door de keuzes op het gebied van eten en drinken. Een juist voedingspatroon zorgt voor een betere energiehuishouding en dit leidt weer tot verhoogde concentratie en beter leren. En door aandacht te besteden op school rondom eten en drinken worden kinderen zich bewust van gezond gedrag.

Regels

1. Op school worden in principe geen snoepjes, ongezonde koeken (roze koeken, gevulde koeken, cakejes, chocolade koeken, muffins), repen chocolade, zakjes chips gegeten. Uitzondering op deze regel is traktatie bij een verjaardag. Dit is immers een bijzondere dag.
2. Gebruik van energydrankjes zijn op school verboden. Gebruik van drankjes met veel suiker wordt afgeraden.
3. Tijdens de ochtendpauze is het advies: fruit en/of groente en/of brood. De kinderen hebben zelf iets bij zich om te drinken.
4. Tijdens de lunch wordt er alleen brood, fruit en groente gegeten
5. Tijdens de lunch mogen kinderen zelf drinken meenemen, mits dit een gezonde keuze is.
Er wordt op school melk, thee of water geschonken. Melk en thee wordt alleen verstrekt als er meer dan 25% kinderen in dat schooljaar gebruik van maken.
6. Aan het einde van de middag is het vrije keuze wat er gegeten en gedronken wordt.
7. Er wordt aangenomen dat kinderen met ondergewicht die juist extra calorieën nodig hebben ook gezond eten en eventueel gebruik maken van voedingssupplementen

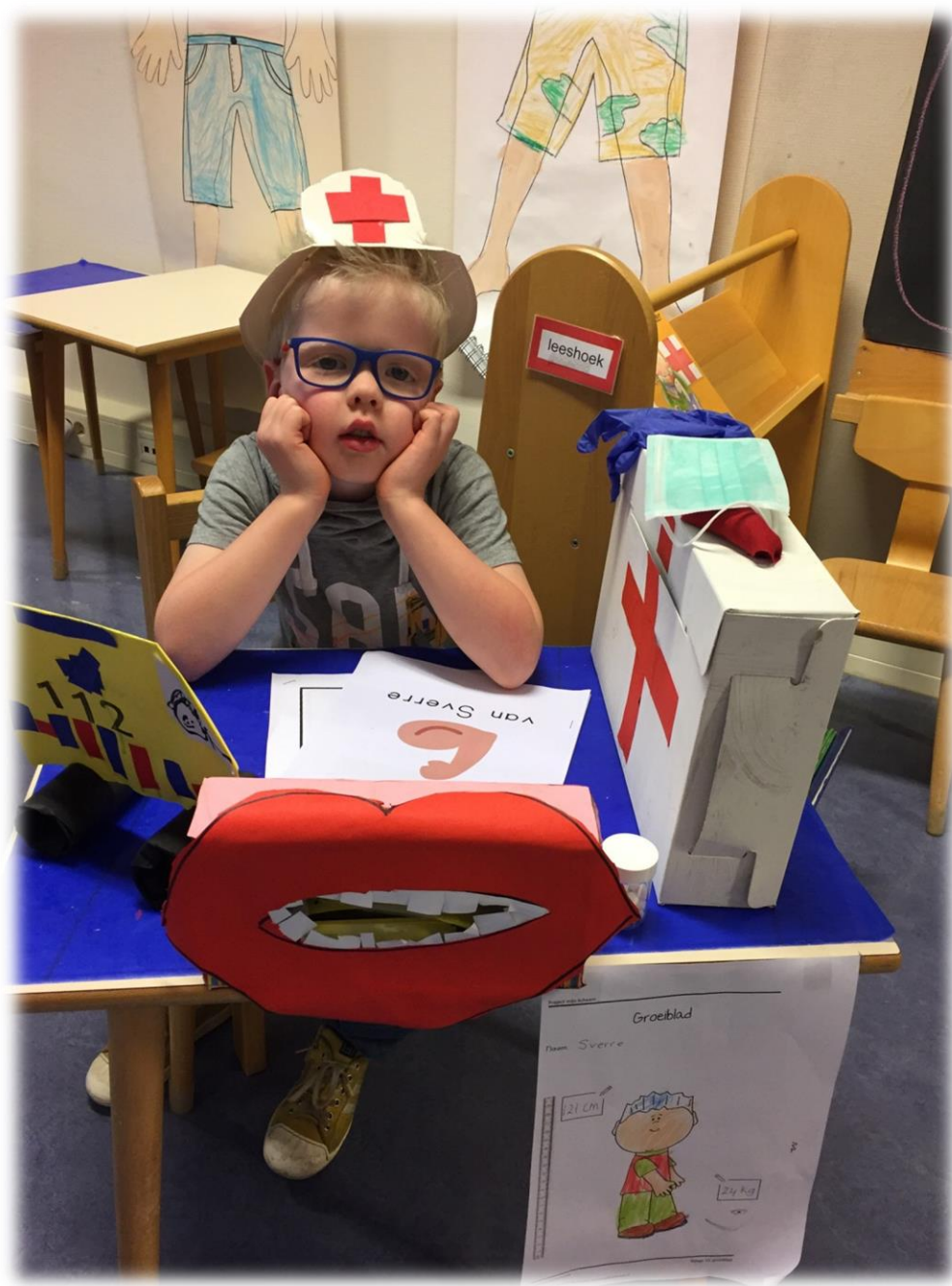
Tips voor gezonde voeding en gezond drinken

Drinken: water, groente of fruitsmoothie, bouillon, soep, koolzuurhoudend water met diksap of sap van verse citroen sap grapefruit, sinaasappel en verse vruchtensappen

Tussendoortjes: notenrepen, komkommer, wortel, bleekselderij, tomaat, radijsjes, crackers evt. met beleg (bijv. smeerkaas, pindakaas), rijstwafels, soepstengels, yoghurt met fruit, een klein bakje noten, gedroogde en gewelde vruchten (abrikozen, mango, rozijnen), toastjes met zelfgemaakte tonijn- of eiersalade, gekookt ei, plakjes (lever)worst, blokjes kaas

Koeken: kleine koekjes, zoals een lange vinger, speculaasje, bitterkoekje, café noir, krakeling, tarwebiscuit, ontbijtkoek, kleine eierkoek, mueslireep (bevatten 10 keer minder calorieën dan bijvoorbeeld een muffin)

'Ik krijg alle ruimte om te groeien'

Bijlage 5 | Over Bartiméus

De Bartiméusschool / SO Lochem maakt deel uit van stichting Bartiméus Onderwijs. Deze stichting is onderdeel van Bartiméus, klantgroep Kind en Jeugd. Stichting Bartiméus Onderwijs heeft een college van bestuur, waarvan u de contactgegevens in het supplement schoolgids vindt.

Op de tweede pagina van deze schoolgids leest u meer over wat Bartiméus doet. In deze bijlage vindt u meer algemene informatie over de klantgroep Kind & Jeugd van Bartiméus en over Bartiméus Onderwijs.

Bartiméus Kind & Jeugd

Sinds begin 2020 is de organisatiestructuur van Bartiméus zo opgebouwd dat alle expertise gebundeld is rond verschillende klantgroepen: Kind & Jeugd, Volwassenen, Volwassenen met een meervoudige beperking, Senioren, Bedrijven & maatschappij en Accessibility. Op die manier kunnen we al onze kennis en ervaring optimaal inzetten voor de behoefte en vragen van alle mensen in Nederland die slechtziend of blind zijn.

Het gaat bij de klantgroep Kind & Jeugd naast het onderwijs en de ambulante onderwijsbegeleiding om het expertisecentrum diagnostiek visuele aandoeningen en de ambulante begeleiding van kinderen en gezinnen. Binnen Kind & Jeugd werken we toe naar integraal werken.

De ambitie van Kind & Jeugd is dat ieder kind en elke jongere datgene kan ontwikkelen en uit het leven kan halen wat maximaal haalbaar is (laat zien wat jij kan!). We werken op basis van de meest recente inzichten over (de gevolgen van en leven met) visuele beperkingen vanuit één kind één plan.

Bartiméus Onderwijs

De Bartiméusschool / SO Zeist is onderdeel van de onderwijsinstelling Bartiméus Onderwijs, ondergebracht in stichting Bartiméus Onderwijs. Bartiméus Onderwijs is onderdeel van stichting Bartiméus Sonneheerdt, klantgroep Kind & Jeugd.

Het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking zijn geregeld in de Wet op de Expertisecentra.

Als expertisecentrum heeft Bartiméus Onderwijs drie hoofdtaken:

- zorgen voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen van 4 tot 20 jaar met een (meervoudige) visuele beperking. Dit onderwijs sluit zoveel mogelijk aan bij het reguliere basisonderwijs en voortgezet onderwijs.
- ambulante onderwijskundige begeleiding verzorgen voor leerlingen met een visuele (meervoudige) beperking en ondersteuning van de scholen.
- onderwijsondersteunende activiteiten verzorgen zoals:
 - oogheeskundig, didactisch en psychologisch onderzoek
 - advisering van ouders
 - maken van ontwikkelingsperspectieven
 - vastleggen van wederzijdse verplichtingen in begeleidingscontracten
 - opzetten en verzorgen van cursussen
 - onderzoek en ontwikkeling
 - training op gebied van oriëntatie en mobiliteit
 - adviseren over en demonstreren van geavanceerde apparatuur

Bartiméus verzorgt speciaal onderwijs op locaties in Zeist en Lochem.

Voortgezet speciaal onderwijs vindt in Zeist plaats. Op de Bosschool in Doorn wordt speciaal onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs gegeven aan leerlingen met een meervoudige visuele beperking die zeer moeilijk leren.

Daarnaast verzorgt Bartiméus Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB) vanuit de locaties in Zeist, Lochem en Zwolle.

Missie, identiteit en bouwstenen

In onderstaande infographic (afbeelding 2) vindt u puntsgewijs beschreven wat onze missie, identiteit, ons motto en onderwijs- en begeleidingsconcept is. Over de visie van Bartiméus las u al op pagina 2.

Meer achtergrondinformatie over onze uitgangspunten is te vinden in ons instellingsplan, dat op de [website](#) staat (zie kopje 'Documenten').

Over het instellingsplan leest u ook meer na de infographic.

Afbeelding 2: infographic met onze missie en identiteit, ons motto en onderwijs- en begeleidingsconcept (de bouwstenen)

Bartiméus Onderwijs

Onze missie

B: Wij zijn er voor alle mensen in Nederland die slechtziend of blind zijn. We zijn er voor hun naasten en voor de professionals om hen heen. We stellen alles in het werk om mogelijk te maken dat mensen met een visuele beperking het leven kunnen leiden dat bij hen past en zich voluit kunnen ontplooiën. Want het gaat niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft.

Onze identiteit

→ Christelijke waarden maken ons werk betekenisvol. Wij stellen ons open op en zetten ons in voor iedereen die de christelijke waarden respecteert en ernaar handelt.

→ De mens in relatie tot zijn/haar medemens staat centraal. Ieder mens is uniek en mag er zijn met zijn/haar persoonlijke eigenschappen. Wij oordelen en veroordelen niet.

Ons motto

Onder het motto 'Ik doe mee!' willen wij leerlingen met ons onderwijs en onze ambulante onderwijskundige begeleiding zo goed mogelijk toerusten voor participatie, nu en in de toekomst.

Ik doe mee!

Onze bouwstenen

wij kennen je en dagen je uit tot leren naar vermogen

wij creëren een balans tussen uitdaging en veiligheid

wij helpen je bij het ontwikkelen van een reëel zelfbeeld

wij vergroten je wereld

wij maken informatie toegankelijk voor je

Deze bouwstenen geven richting aan het handelen van onze professionals in de scholen en de ambulante onderwijskundige begeleiding.

Instellingsplan en jaarplan

Scholen in Nederland stellen elke vier jaar een school- of instellingsplan op. Daarin worden de ambities voor de langere termijn geformuleerd.

Bartiméus Onderwijs focust in haar instellingsplan op het concretiseren van de weg naar 'participatie'. Voor alle leerlingen betekent dit dat zij meedoen aan de samenleving vanuit hun talenten en mogelijkheden, nu en later. Het instellingsplan is [hier](#) te vinden op de website van Bartiméus (onder het kopje 'Documenten').

Elke school heeft vanuit de instellingsbrede ambities schooleigen ambities voor de lange termijn benoemd. Met jaarplannen op sector- en schoolniveau werken we stap voor stap aan het realiseren van onze ambities. In het supplement van de schoolgids vindt u meer informatie over de gerealiseerde doelen uit vorig schooljaar en de volgend schooljaar te realiseren doelen.

Innovatie en ontwikkeling

Onderwerpen die bij Bartiméus veel aandacht vragen én krijgen zijn:

- veranderende wensen en behoeften van leerlingen en ouders
- nieuwe technologieën en onderwijsmethoden
- nieuwe kwaliteitseisen van de overheid
- de wens om expertise vast te leggen en te borgen

U vindt ze uitgewerkt terug binnen het instellingsplan en de daarvan afgeleide jaarplannen.

Ook werken we bij Bartiméus aan vernieuwende projecten die bijvoorbeeld door het [Bartiméus Fonds](#) of door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) worden gefinancierd.

Medewerkers kunnen hiervoor geheel of gedeeltelijk voor bepaalde tijd worden vrijgesteld van hun normale werkzaamheden.

Die projecten hebben tot doel nieuwe werkwijzen of producten te ontwikkelen en in te voeren, bijvoorbeeld om de toegankelijkheid en kwaliteit van het onderwijs te vergroten. Of om te bekijken hoe nieuwe technologieën en hulpmiddelen kunnen worden ingezet.

Ook zijn er projecten die tot doel hebben kennis en ervaring vast te leggen.

ICT (informatie- en communicatietechnologie)

In het onderwijs van Bartiméus maken we veel gebruik van ICT. Het doel is dat leerlingen ICT-hulpmiddelen gebruiken voor leren, wonen, werken en vrije tijd.

Hoe wordt ICT ingezet op de scholen van Bartiméus?

Alle leerlingen van de Bosschool leren omgaan met de iPad en wanneer mogelijk met de pc. Waar mogelijk wordt er een groot beeldscherm en software gebruikt voor vergroting en spraak.

In de klaslokalen van het SO in Zeist en Lochem staan desktopcomputers voor slechtziende leerlingen. Zij gebruiken een groot beeldscherm en software voor vergroting en spraak.

Op het Bartiméus College in Zeist gebruiken de leerlingen een laptop en indien nodig kunnen zij een groot beeldscherm gebruiken in het klaslokaal of in de bibliotheek. Ook leren zij met en van lesboeken en faciliteiten die op het schoolnetwerk staan. Opdrachten die leerlingen maken sturen zij per e-mail naar de docent of worden door de leerling afgedrukt. Er is ook een draadloos netwerk beschikbaar voor zelf meegebrachte apparatuur van leerlingen en medewerkers. Zo kunnen tablet en smartphones door iedereen worden ingezet.

Voorbeelden van ICT-projecten voor het onderwijs vindt u op onze website (in het menu: '[ICT in onderwijs](#)').

De kennisorganisatie

In de koers van Bartiméus neemt het laten stromen van kennis een belangrijke plaats in. Bartiméus ontwikkelt zich verder om dé expertise-organisatie op het gebied van leven, leren en werken met een visuele beperking te zijn.

Bartiméus investeert in het vergroten van de kennis en expertise op het gebied van visuele beperkingen. Deze kennis passen we niet alleen toe in onze eigen scholen, maar dragen deze ook over aan anderen. Als expertiseorganisatie zijn we elke dag bezig met het

ontwikkelen, delen, toepassen en implementeren van onze kennis ten behoeve van leerlingen.

Meer informatie over onze kennisorganisatie vindt u op onze [website](#).

Medezeggenschapsraad (MR)

Bartiméus heeft een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor de scholen in Doorn, Lochem en Zeist en de Ambulante Onderwijskundige Begeleiding (AOB). Deze medezeggenschap is geregeld in de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS). Ook de Wet op de Expertisecentra (WEC) voor voorzieningen in het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs is van toepassing op de MR.

Missie en werkwijze MR

De MR komt op voor de belangen van leerlingen, ouders en personeel en zet zich in voor de kwaliteit van het onderwijs. De MR bestaat uit acht leden (vier ouders en vier personeelsleden) aangevuld met een ambtelijk secretaris. De MR vergadert in de regel tien avonden per jaar. Andere ouders en personeelsleden kunnen als toehoorder de vergaderingen bijwonen.

Rechten MR

De MR is bevoegd alle schoolaangelegenheden te bespreken. Ook is de MR bevoegd aan de schoolleiding en het bestuur van Bartiméus voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken. Op deze voorstellen en standpunten moeten zij met argumenten reageren. Op een aantal punten heeft de MR instemmingsrecht. Dat betekent dat een maatregel alleen van kracht kan worden als de MR instemt.

Wilt u contact?

U kunt in contact komen met de MR via ambtelijk secretaris Esseline Braakhekke, mr-onderwijs@bartimeus.nl, of telefoon 06 34 37 06 16. Meer informatie over de MR en de verslagen van de MR-vergaderingen vindt u op de [website van de MR van Bartiméus](#).

Sponsoring

Bartiméus Onderwijs wordt niet door het bedrijfsleven gesponsord. Het Bartiméus Fonds financiert tijdelijke projecten om de kwaliteit van onderwijs verder te verhogen. Daarnaast ondersteunen enkele stichtingen de activiteiten van Bartiméus.

Inspectiebezoek en toezichtarrangementen

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Dan wordt onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

In november 2018 vond het meest recente vierjaarlijks bezoek bij Bartiméus plaats. Wij zijn er trots op dat de onderwijsinspectie van oordeel is dat alle scholen van Bartiméus voldoende basiskwaliteit leveren én dat de kwaliteitszorg en het financieel beheer door het bestuur op orde is. Het basistoezicht is in februari 2019 vastgesteld voor alle scholen. De rapportage van het vierjaarlijks bezoek vindt u op de [website van de onderwijsinspectie](#).

Zelfevaluatie- en tevredenheidsonderzoek

Het zelfevaluatie- en tevredenheidsonderzoek Qfeedback wordt jaarlijks onder ouders, leerlingen (waar mogelijk) en onderwijsmedewerkers afgenomen. Een onderdeel hiervan is de monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen. Als leerlingen niet de vragenlijst in kunnen vullen, wordt er voor hen een observatielijst ingevuld.

De resultaten worden besproken met en teruggekoppeld aan de betrokkenen. De resultaten leveren een aantal ontwikkeldoelen op die scholen opnemen in het schooljaarplan.

In het supplement behorend bij deze schoolgids vindt u een samenvatting van de meest recente resultaten van het zelfevaluatie- en tevredenheidsonderzoek.

Bijlage 6 | Afkortingenlijst

AB	Ambulante Begeleiding
AD(H)D	Attention Deficit (Hyperactivity) Disorder
AOB	Ambulante Onderwijskundige Begeleiding
ASS	Autismespectrumstoornis
AVG	Arts Verstandelijk Gehandicapten
BB	Bovenbouwgroep
bbl	basisberoepsgerichte leerweg (binnen vmbo)
BES	begeleide externe stage
BIS	begeleide interne stage
CE	centraal examen
CTO	computertoegankelijkheidsonderzoek
CvB	Commissie van Begeleiding
CVI	Cerebral Visual Impairment, cerebrale visusstoornissen
CvL	Commissie van Leerlingondersteuning
CvO	Commissie van Onderzoek
D&P	Dienstverlening en Producten
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EF	Executieve functies
GCBO	Landelijke Geschillencommissie voor Bijzonder Onderwijs
HGW	Handelingsgericht werken
Hbo	hoger beroepsonderwijs
IB'er	Intern Begeleider
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IVIO	Instituut voor Individuele Ontwikkeling
Kbl	kaderberoepsgerichte leerweg (binnen vmbo)
KOG	Kleuterobservatiegroep
KSF	kritische succesfactoren
LOB	loopbaanoriëntatie en -begeleiding
LVOS	Leerling- en onderwijsvolgsysteem
Mbo	middelbaar beroepsonderwijs
MB	Middenbouwgroep
MR	Medezeggenschapsraad
NAH	niet-aangeboren hersenletsel
O&M	Oriëntatie & Mobiliteit
OB	Onderbouwgroep

OC'er	Ondersteuningscoördinator
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OGW	Opbrengstgericht werken
OPP	ontwikkelingsperspectiefplan
OR	Ondernemingsraad
OVM	Ontwikkelingsvolgmodel
po	primair onderwijs
PrO	Praktijkonderwijs
PSO	psycho-sociaal onderzoek
PTO/PTB	Programma voor Toetsing Onderbouw/ Programma van Toetsing en beoordeling
REA	Route-Educatie-Arbeid (REA College)
RT	remedial teaching
SEL	Sociaal Emotioneel Leren
so	speciaal onderwijs
SW	studiewijzer
tl	theoretische leerweg (binnen vmbo)
vmbo	Voortgezet Middelbaar Beroeps Onderwijs
vso	Voortgezet Speciaal Onderwijs
WEC	Wet op de Expertisecentra
WMS	Wet op de Medezeggenschap voor Scholen
ZES	zelfstandige externe stage
ZML	zeer moeilijk lerend